

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
PWYLLGOR:	PWYLLGOR SAFONAU
DYDDIAD:	14 Mawrth 2018
TEITL YR ADRODDIAD:	Caniatâd arbennig cyffredinol i'r holl Gynghorwyr Sir mewn perthynas â ffioedd Addysgol
PWRPAS YR ADRODDIAD:	Sicrhau caniatâd arbennig cyffredinol ar gyfer tymor y Cyngor hwn
ADRODDIAD GAN:	Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro
SWYDDOG CYSWLLT:	Lynn Ball Swyddog Monitro / Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) lbxcs@ynysmon.gov.uk 01248 752586

1. CYFLWYNIAD A CHEFNDIR

Yn unol â Chod Ymddygiad y Cyngor Sir ar gyfer Aelodau etholedig, bydd unrhyw Aelod sydd â diddordeb personol neu ddiddordeb sy'n rhagfarnu mewn eitem o fusnes yn cael ei eithrio rhag cymryd rhan. Mewn rhai amgylchiadau cyfyngedig a phenodol, gall Aelod oresgyn y rhwystr sy'n cael ei greu gan y diddordeb personol a'r diddordeb sy'n rhagfarnu drwy geisio cael caniatâd arbennig gan Bwyllgor Safonau'r Cyngor Sir.

2. PROSES

Rhaid i unrhyw Aelod sy'n dymuno cael caniatâd arbennig wneud cais ysgrifenedig sy'n nodi'r rhwystr ac yn nodi ar ba sail y mae'r cais yn cael ei wneud. Yna, bydd y Pwyllgor Safonau neu Banel priodol o'r Pwyllgor Safonau, yn cyfarfod i ystyried y cais. Cynhelir y gwrandawriad yn gyhoeddus fel arfer. Mae gan y Pwyllgor Safonau ddisgresiwn o ran a ddylid rhoi'r caniatâd arbennig ai peidio ac a ddylid gosod unrhyw gyfyngiadau mewn perthynas ag amgylchiadau'r cais fel bo'n briodol.

3. CAIS

Mae'r ffurflen gais i'w gweld yn **Atodiad A** ac mae'r amgylchiadau y mae wnelo'r caniatâd arbennig â nhw wedi eu nodi ym mharagraff 6 yr atodiad hwnnw. Mae'r rhesymau dros ofyn am y caniatâd arbennig wedi eu nodi ym mharagraff 7.

4. ARGYMHELLION

(a) Ystyried caniatáu'r cais am ganiatâd arbennig cyffredinol fel y caiff ei eirio yn **Atodiad B**.

(b) Fe ddylai unrhyw ganiatâd arbennig a roddir gynnwys yr holl gyfarfodydd yn ystod tymor presennol y Cyngor tan fis Mai 2022.

**CAIS I'R PWYLLGOR SAFONAU AM GANIATÂD ARBENNIG YN UNOL
AG OS 2001 Rhif. 2279 (W. 169)**

1. **Enw'r Ymgeisydd:** Holl Aelodau Cyngor Sir Ynys Môn y mae amgylchiadau'r cais yn berthnasol iddynt, fel ar 14 Mawrth 2018 neu ar unrhyw adeg yn ystod tymor y Cyngor hyd at fis Mai 2022.

2. **Cyfeiriad yr Ymgeiswyr:** Cyngor Sir Ynys Môn, Swyddfeydd y Cyngor, Llangefni

3. **Awdurdod Perthnasol:** Cyngor Sir Ynys Môn

4. **Pwyllgor / Pwyllgorau** Cyngor Llawn, Pwyllgor Gwaith, pwyllgorau, panelau, gweithgorau, cyfarfodydd ymgynghori a sesiynau briffio perthnasol ac ati ac i gynnwys cyflwyniadau llafar/ysgrifenedig

5. **Diddordeb wedi'i gofrestru yn unol ag Adran 81 (1) a (2) Deddf Llywodraeth Leol 200 (os yn berthnasol):**

Amherthnasol

6. **Manylion y diddordeb y gofynnwyd am Ganiatâd Arbennig yn ei gylch:**
 - 6.1 Yn 2015, bu'r Cyngor yn ystyried a ddylid cyflwyno ffioedd ai peidio mewn perthynas â chost gofal a ddarperir mewn clybiau brechwast yn yr ysgolion cynradd.

 - 6.2 Yn seiliedig ar 192 o ddiwrnodau ysgol mewn blwyddyn, y ffi uchaf a ragwelir fesul plentyn fyddai £384.

Penderfynwyd felly bod ystyried y mater hwn yn creu diddordeb yn unol â Rhan 3.10(2)(c)(i) y Cod ac y byddai efallai'n bodloni'r diffiniad o ddiddordeb sy'n rhagfarnu yn unol â pharagraff 12(1) o'r Cod.

 - 6.3 O'r herwydd, cyflwynwyd cais i'r Pwyllgor Safonau am Ganiatâd Arbennig ar ran yr holl Aelodau.

Cafodd y Caniatâd Arbennig hwnnw ei roi ar 24.09.2015 tan ddiwedd tymor y Cyngor hwnnw ym Mai 2017.

 - 6.4 Bydd tymor y Cyngor presennol yn dod i ben ym Mai 2022 ac felly gwneir cais am ganiatâd arbennig pellach ar gyfer gweddill tymor y Cyngor hwn mewn perthynas ag unrhyw benderfyniadau mewn perthynas â chodi ffioedd mewn ysgolion nad yw'r eithriadau dan y Cod yn berthnasol iddynt. Mae'n amlwg bod hyn yn ymestyn y tu draw i'r sgôp sy'n ymwneud â ffioedd gofal sy'n codi yn sgil y ddarpariaeth o glybiau brechwast.

Mae rhannau perthnasol y Cod Ymddygiad fel a ganlyn:-

10(2)(c)(i) “Rhaid i chi ystyried bod gennych fuddiant personol mewn unrhyw fusnes y mae a wnelo eich awdurdod ag ef pe byddai’n rhesymol ystyried penderfyniad arno yn benderfyniad a fyddai’n effeithio ar eich llesiant neu eich sefyllfa ariannol, neu lesiant neu sefyllfa ariannol person yr ydych yn byw gydag ef, neu unrhyw berson y mae gennych gysylltiad personol agos ag ef” a

12(1) “...os bydd gennych fuddiant personol mewn unrhyw fusnes y mae a wnelo eich awdurdod ag ef bydd gennych hefyd fuddiant sy’n rhagfarnu yn y busnes hwnnw os bydd y buddiant yn un y bydd yn rhesymol i aelod o’r cyhoedd sy’n gwybod y ffeithiau perthnasol fod o’r farn ei fod mor arwyddocaol fel y bydd yn debygol o ragfarnu eich barn ynghylch buddiant cyhoeddus”.

Yn ychwanegol at hynny, mae’r Cod Ymddygiad yn darparu caniatâd arbennig ar gyfer y rhai hynny sydd â diddordeb sy’n rhagfarnu mewn rhai amgylchiadau penodol. Mae’r ddarpariaeth isod yn berthnasol yn hyn o beth:

Paragraff 12(2)(b)(ii)

“nid ystyrir bod gennych fuddiant sy’n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes os bydd y busnes hwnnw yn gysylltiedig â swyddogaethau eich awdurdod mewn cysylltiad â phrydau ysgol, cludiant a threuliau teithio, os ydych chi’n warchodwr, yn rhiant, yn fam-gu neu’n nain neu’n dad-cu neu’n daid, neu os oes gennych gyfrifoldeb rhiant (fel y’i diffinnir yn adran 3 o Deddf Plant 1989) dros blentyn sy’n cael addysg amser llawn, onid yw’r busnes yn benodol gysylltiedig â’r ysgol y mae’r plentyn hwnnw’n ei mynychu.”

6.5 Oherwydd y posibilrwydd y gellir codi ffioedd ar gyfer darpariaethau ac eithrio bwyd a gofal, nid yw’r caniatâd arbennig sy’n rhan o’r Cod yn uniongyrchol berthnasol i’r amgylchiadau hynny, ac nid yw’r categori hwn chwaith yn ymestyn i’r holl berthnasau a allai’n rhesymol olygu unrhyw “gysylltiad personol agos” o dan y Cod.

6.6 Er hynny mae paragraff 12(2)(b)(ii) uchod yn dynodi’n glir y bwriad statudol i ganiatáu i’r rheini sydd â’r diddordeb hwn / diddordebau tebyg y gallu i gymryd rhan lawn mewn trafodaethau ac i allu pleidleisio ar benderfyniadau yn y categori hwn (sef unrhyw ffi safonol sy’n ymwneud â gwasanaethau mewn ysgolion).

7. Y Sail Statudol y dibynnir arni i gefnogi’r Cais:

Adran 2(c), (d), (e) a (f) o Reoliadau Pwyllgor Safonau (Gollyngiadau) (Cymru) 2001 fel y’i diwygiwyd.

8. Dyddiad cyflwyno’r cais:

I’w ystyried gan y Pwyllgor Safonau ar 14 Mawrth 2018

9. **Dyddiad erbyn pryd y mae angen penderfyniad:**

Dim dyddiad penodol. Efallai na fydd angen defnyddio unrhyw ganiatâd arbennig a roddir.

A. **Penderfyniad y Pwyllgor Safonau:**

B. **Dyddiad y Penderfyniad:**

C. **Partïon i'w hysbysu:**

DRAFFT CANIATÂD ARBENNIG WEDI'I ROI GAN Y PWYLLGOR SAFONAU AR 14 MAWRTH 2018

Cytunodd y Pwyllgor Safonau yn unfrydol i'r canlynol:-

- Petai'r angen yn codi i holl Aelodau Cyngor Sir Ynys Môn, y mae'r amgylchiadau yn berthnasol iddynt, gael caniatâd arbennig i siarad a phleidleisio lle mae ganddynt gysylltiadau personol agos (teulu neu ffrindiau) sy'n defnyddio Clybiau Brechwast mewn Ysgol Gynradd, neu wasanaethau cyfwerth / tebyg / cysylltiedig/ perthnasol mewn ysgolion nad yw'r eithriadau dan y Cod eisoes yn berthnasol iddynt.
- Rhoddir y caniatâd arbennig o dan Adran 2(c), (d), (e) a (f) o'r Pwyllgor Safonau (Gollyngiadau) (Cymru) Rheoliadau 2001 fel y'i diwygiwyd, 2(c)(d)(e)(f).
- Bydd gan unrhyw Aelod sy'n ymarfer yr hawl hwn ganiatâd i siarad a phleidleisio ar faterion o'r fath.
- Bydd y caniatâd arbennig yn ymestyn i unrhyw ystyriaethau o'r mater hwn yn y dyfodol (neu wasanaeth ysgolion cyfwerth / tebyg / cysylltiedig/ perthnasol) ar gyfer Aelodau y mae eu tymor yn dechrau ym Mai 2017, neu hwyrach os ydynt wedi eu hethol o ganlyniad i isetholiad, o Gyngor Sir Ynys Môn ar gyfer gweddill tymor y Cyngor h.y. tan Mai 2022.
- Bydd Aelodau yn parhau i fod â diddordeb personol o dan y Cod y bydd angen iddynt ei ddatgan ar ddechrau'r cyfarfod neu ar ddechrau unrhyw eitem berthnasol. Mae angen i ffurflenni datgan diddordeb Aelodau gadarnhau eu bod yn dibynnu ar y caniatâd arbennig a roddwyd gan y Pwyllgor Safonau ar 14 Mawrth 2018.